

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 42/2017 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen turvetuotannon valtiontuesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Saara-Sofia Sirénin /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 42/2017 vp:

Onko valtion myöntämä tuki turvetuotannolle linjassa Pariisin ilmastopimuksen kanssa, johon Suomi on sitoutunut ja rahoittaako Suomen valtio välillisesti turvealan mainoskampanjaa turpeen polton lisäämiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Suomessa turvemaiden, 9,1 miljoonaa hehtaaria, yleisimmät maankäyttömuodot ovat metsä- ja maatalous, soiden suojelu ja turvetuotanto. Metsäojitettujen soiden pinta-ala on yhteensä noin 4,7 miljoonaa hehtaaria, suojeluohjelmissa soita on noin 1,2 miljoonaa hehtaaria ja maataloudessa on turvemaita noin 0,3 miljoonaa hehtaaria. Turvetuotannossa soita on aktiivialana noin 0,07 miljoonaa hehtaaria. Turvetuotanto kohdennetaan ojitetuille tai muuten luonnontilaltaan muuttuneille soille, jolloin voidaan edistää luonnontilaisten soiden säilymistä hiilivarastoina.

Turpeella on oma roolinsa Suomen kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa vuoteen 2030. Strategian, ja samalla hallitusohjelman 2015 tavoitteena on, että päästöttömän, uusiutuvan energian käyttöä lisätään kestävästi niin, että sen osuus 2020-luvulla nousee yli 50 prosenttiin, ja omavaraisuus yli 55 prosenttiin. Tämä omavaraisuus tavoite sisältää myös turpeen energiakäytön. Energiaomavaraisuuden, huoltovarmuuden ja kauppataseen kannalta on järkevämpää käyttää kotimaisia polttoaineita kuin tuontipolttoaineita.

Energia- ja ilmastostrategiassa 2016 kivihiilen käyttö korvautuu sekä perusskenaariossa, että politiikkaskenaariossa lähinnä puupolttoaineilla. Turpeen energiakäyttö tulee laskemaan sekä perus- että politiikkaskenaariossa 20 TWh:sta 15 TWh:in 2020 -luvulla.

Turvetuotannon ympäristöluvuissa asetetaan lupamääräykset vesistöpäästöjen vähentämiseksi. Turvetuotannon lupapäätöksessä määrätään myös toiminnasta johtuvasta vesistön pilaantumisesta aiheutuvien vahinkojen korvaamisesta ympäristönsuojelulain mukaisesti. Yhä enenevässä määrin on siirrytty käytäntöön, jossa lähes jokaisen suon päästöjä tarkkaillaan ainakin määrävuosina. Myös vesiensuojelurakenteiden tehon tarkkailu on lisääntynyt viime vuosina.

Suomen valtio ei myönnä tukea energiaturpeen tuotantoon eikä käyttöön. Sen sijaan valtio saa verotuloja energiaturpeen käytöstä lämmöntuotannossa. Mikäli kysymyksessä viitataan turpeen

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 42/2017 vp

energiaveromalliin, on tämän veron laskentatapa kansallisesti määriteltävissä. Turpeen verotuksella pyritään varmistamaan, että turve ei ole kilpailukykyisempi kuin metsähake tai metsäteollisuuden sivutuotteet, mutta kuitenkin kilpailukykyisempi kuin kivihiili ja muut fossiiliset tuontipolttoaineet. Turpeen verotus on keskeinen ohjauskeino erityisesti lämmön erillistuotannossa. Metsähakesähkön tuotantotuella varmistetaan, että metsähake on turvetta kilpailukykyisempi yhdistetyssä sähkön ja lämmöntuotannossa (CHP-tuotanto).

Turpeen poltossa kiistatta syntyy hiilidioksidipäästöjä. Hiilidioksidin lisäksi turpeen polton päästöt muodostuvat lähinnä rikkidioksidista, typen oksideista, pölymäisestä tuhkasta ja raskasmetalleista. Turpeen rikkipäästöt ovat selvästi pienemmät kuin kivihieillä ja raskaalla polttoöljyllä. Typen oksidien muodostuminen ja savukaasujen mukana vapautuvan hiukkaspäästön suuruus riippuvat ensisijaisesti käytettävästä tekniikasta, ei polttoaineesta.

Hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin IPCC:n vuoden 2006 ohjeistuksessa turvetta ei ole luokiteltu fossiiliseksi eikä biomassaksi, vaan turpeeksi. Vaikka turve ei ole tarkasti ottaen fossiilinen polttoaine, sen kasvihuonekaasupäästöominaisuuksien on elinkaarianalyseissä todettu oleva fossiilisiin verrattavissa. Tästä johtuen turpeen polton päästöt lasketaan fossiilisten polttoaineiden päästöiksi kansallisessa kasvihuonekaasuinventaariossa. EU:n ja Suomen ilmasto- ja energiapolitiikassa noudatetaan kansainvälisiä ilmastosopimuksia ja niissä noudatettavaa IPCC:n laskentaa eli turpeen poltolla on fossiilisiin polttoaineiden polttoon verrattava päästökerroin.

Suomen valtio ei rahoita suoraan eikä välillisesti turveinfo.fi -kampanjaa.

Helsingissä 13.3.2017

Elinkeinoministeri Mika Lintilä